1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 23.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ1.60, buiten Assen franco per post ƒ 1,75.

WOENSDAG 21 MAART.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels 75 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen op Zaturdag den 24 Maart 1855 des avonds te 6 uur.

De GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Gelet op art. 73 der wet van 4 Julij 1850, Staatsblad no. 37,

Noodigen bij deze de Ingezetenen van deze Provincie uit, om, zoo zij elders dan in de gemeente hunner inwoning in de Rijks Directe Belastingen, zoo in opcenten als in hoofdsom, zijn aangeslagen, daarvan ten spoedigste, immers vóór den eersten April aanstaande, aan dit Collegie te doen blijken.

ASSEN, den 12 Maart 1855.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

DE GEDEPUTEERDE STATEN van Friesland,

Brengen, bij deze, ter kennis der belanghebbenden, dat door hen op heden, ter uitvoering van het voorgeschrevene bij art. 1 van het reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 13 Januarij 1855, no. 94, het volgende is bepaald:

a. dat in deze provincie in- of of door te voeren rundvee gedekt moet zijn en gedurende drie maanden gedekt moet blijven door een getuigschrift, voor ieder rund afzonderlijk afgegeven door een erkend Rijks-veearts, of, bij diens ontstentenis, door een van wege den Burgemeester daartoe gekozen anderen deskundige, — welk getuigschrift verder door den Burgemeester zelven voor deugdelijk en echt verklaard zijn en inhouden moet, behalve de vermelding van de soort, het geslacht, den ouderdom, de kleur en de bijzondere kenteekenen van het vee, de verklaring, dat het komt van een' stal of weide, waar geene besmettelijke longziekte heerscht, noch binnen de laatste drie maanden geheerscht heeft;

b. dat dit getuigschrift, bij invoer van het vee, terstond nadat het op de plaats zijner bestemming zal zijn gekomen, aan den Burgemeester of aan den, krachtens het 1e lid van art. 5 van het bovengenoemde reglement, door hem aangewezen persoon zal moeten worden vertoond, die het voorts voor *gezien* zal teekenen; terwijl, bij doorvoer, die vertooning zal moeten geschieden aan den Burgemeester der eerste gemeente van aankomst van het vee in deze provincie, of aan den, door hem, uit kracht als boven, aangewezen persoon, die, ten blijke daarvan, het getuigschrift almede voor *gezien* zal teekenen;

c. dat, bij het ontbreken van zoodanig getuigschrift, de in- of doorvoer van het vee zal worden belet.

LEEUWARDEN, den 5 Maart.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS. *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN. *Griffier*.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

19 *Maart*.

Er valt nog niets te melden omtrent het verhandelde in de zitting der Weener conferentie. Elk der verbondene mogendheden, uitgezonderd Frankrijk, was daarop door twee gevolmagtigden vertegenwoordigd. Asif-Effendi en Riza-Bey woonden de conferentie van wege Turkije bij, deze laatste, zegt men echter, niet als gevolmagtigde, maar als tolk van Asif-Effendi, die geen Fransch verstaat. Van wege Pruissen was er niemand tegenwoordig, en men acht het waarschijnlijk, dat de conferentien buiten Pruissen zullen worden voortgezet, zoolang het zich niet met het Westen verstaan heeft.

Voor de conferentien begonnen, schreef men uit Weenen, dat het derde der vier waarborgpunten nog veel zwarigheden oplevert, en men nog niet tot eene juiste uitlegging er van geraakt was. Terwijl Oostenrijk eene opvatting in milderen zin voorstelt, dringt het Westen, en wel John Russell, op eene strenge toepassing aan, daar hier alleen de behartiging der Europeesche belangen tot grondslag moet dienen.

Den 7den Maart betuigden alle vertegenwoordigers der met Rusland bevriende mogendheden Keizer Alexander II hun rouwbeklag en hunne gelukwenschingen met zijne troonsbeklimming. Met luide en krachtige stem hield deze eene aanspraak, waarin hij betuigde zeer gevoelig te zijn voor de vele blijken van deelneming, die hij ondervond, en zeide dezelfde gevoelens te koesteren, als zijne voorgangers, de Keizers Nicolaas en Alexander. De inzigten van Keizer Nicolaas, zeide hij, waren niet altijd goed begrepen, en men had zich in den laatsten tijd dikwijls ten aanzien van zijne politiek, eene politiek van behoud, vergist. „Bestaat het Heilig Verbond niet meer," vervolgde hij, „zoo hoop ik toch, dat deszelfs beginselen de bovenhand nog zullen kunnen behouden en tot band strekken tusschen de verschillende Staten." Hij zeide geneigd te zijn, Europa den vrede te hergeven, zoo men Rusland eervolle voorwaarden aanbood, en in het tegenovergesteld geval liever te willen sterven, dan ze aan te nemen. Na dit gezegd te hebben, wendde hij zich achtereenvolgens tot Graaf Esterhazy, Oostenrijksch gezant, en tot den Pruissischen gezant, den heer von Werther, wien hij zijne erkentelijkheid betuigde voor het besluit des Keizers, om het vijfde regiment kurassiers den naam van Nicolaas te doen behouden, en voor de welwillende genegenheid, door den Koning van Pruissen jegens den overleden Czaar gekoesterd.

Bittere tranen stortte Alexander II bij de eedsaflegging door de hooge Staatsligchamen en prinsen en prinsessen des Keizerlijken geslachts, waarna hij achtereenvolgens al zijne bloedverwanten, en vooral zijn broeder, Grootvorst Constantijn, lang en innig omhelsde. Deze plegtigheid, die op den dag van het overlijden van Keizer Nicolaas plaats had, werd door een priester geopend met eene rede, waarin hij in korte trekken den levensloop van den ontslapen Keizer schetste, waarna Alexander II zich snikkend in zijne armen wierp.

De woorden van Alexander worden nu door geheel Europa gelezen, gewikt en gewogen, en het oordeel daarover is verschillend, naar mate van den bril, dien men daartoe gebruikt. De vredezoekende ziet er veel bemoedigends, de oorlogzuchtige vindt er zeer dreigende taal in.

Alexander II, dit blijkt er in allen gevalle uit, blijft getrouw aan de staatkunde, die Rusland sedert tal van jaren volgde en zal den vrede niet zoeken, als hij gekocht moet worden voor de verloochening van de politiek zijner vaderen. Hij wil echter, en dat verraadt de straks medegedeelde toespraak, wel vrede. — Engeland *zoekt* den oorlog niet. — Napoleon noemt zich een Keizer des vredes. — Oostenrijk spreekt niet anders dan van verzoening en Pruissen heeft nog *niets* gedaan, ten einde te gelegener tijd als bemiddelaar tusschen al de partijen op te treden — welnu, vraagt men, en te regt: „waarom zijn wij dan nog altijd in vollen oorlog?"

Morgen houdt een protestantsch geestelijke voor het Engelsche Huis der Gemeenten eene predikatie. Hij zal, als bedienaar der godsdienst, gewis woorden spreken, die den geest der liefde en des vredes ademen, want hoe zou hij andere taal kunnen vinden in het boek dat de „blijdste boodschap" bevat! Geheel Engeland houdt dan een vast en bededag, en als de Natie hoort: „broeders, hebt elkanderen lief!" en „wat gij niet wilt dat u geschiede, doe dat ook geen anderen!" dan is er van zulk een plegtigen dag, waarop een geheel volk eerbiedig vraagt: „wat wilt gij Heere dat ik doen zal?" immers iets goeds te wachten voor de ontroerde aarde!

Te Petersburg beklimt een nieuwen Keizer, nog onder den indruk van een allersmartelijkst en onverwacht verlies, naast het lijk eens geliefden vaders, den ledigen troon.

Daar staan de Prinsen en de hoogwaardigheids-bekleeders van den Troon en in den Staat om den nieuwen Monarch, en zijn gereed om met duren eed te zweeren: „trouw en gehoorzaamheid aan den nieuwen Keizer!" maar vóór zij spreken en de Monarch verklaart wat hij *zijn* wil en *doen* wil voor zijn volk, zal de rouwdragende stoet het oog naar boven rigten en gedachtig zijn aan Hem, die alles regeert. Een priester treedt nader en houdt eene lijkrede op den ontslapen Vorst. Hij herinnert de rouwdragenden, dat de laatste levensdag de eerste is in de gedachten van den wijzen, en dat men nooit beter de waarde en de verpligting van den eed gevoelt, dan in 't aangezigt van den dood — dat men nooit beter zijne heilige verpligting jegens anderen gevoelt, dan bij een sterfbed, omdat daarop volgt het *oordeel*. Heeft de wereld dan geen regt om een bemoedigd oog te slaan op de hoofdstad van Rusland's beheerscher?

En te Parijs, de plaats van vermaken en glorie!

Dáár zonderen zich de Russen, in die groote woelige stad woonachtig, af, om eene lijkrede te hooren op den magtigen Vorst, wiens ligchaam spoedig in de enge ruimte van het graf zal worden gelegd, en onder hen, die luisteren naar den Godsgezant, ziet men den Keizer aller Franschen, magtig, ja, geducht onder de kinderen der menschen, en op wiens woord honderdduizenden gehoorzamen en hun leven wagen. Dáár wordt hem gewezen op de broosheid van den mensch, ook al draagt hij eene kroon, en hoe de dood dezen eens een niet te overschrijden slagboom stelt, al staan er ook duizend van zijne getrouwen in harnas en met zwaarden ter hulpe achter hem. Zou ook dáár het hart niet getroffen zijn en gedachten des vredes opkomen, waar vroeger de wraak werd gekoesterd?

Te Weenen, de residentie van den jeugdigen, roemzoekenden Frans Jozeff, waren de jongste dagen, dagen van vreugde voor het Huis van Habsburg. Terwijl ginds een Monarch, die eens, in de ure der benaauwdheid, de Oostenrijksche dynastie welligt van den ondergang redde, op de lijkbaar werd gelegd, en zijne Gemalin, kinderen en bloedverwanten in diepen rouw op het zielloos overschot van den dierbaren staren, was het Keizerlijk paleis te Weenen een huis van geluk en van feesten en maaltijden. Ginds het treurig en toch zoo wél-sprekend zwijgen des doods — hier de danktoon van gezegende harten en gelukwenschingen van alles wat zich om den Troon beweegt, ja, van de geheele Natie.

Zou de dankbaarheid daar tot nadenken niet hebben opgewekt en zou men zich er niet ernstig hebben afgevraagd, of Gode een welbehagelijker offer ware te brengen voor de gelukkige geboorte van den eersten spruit uit een gelukkig huwelijk, dan te zorgen en te waken voor het leven van anderen. Als de Heer het Huis des Konings vermeerdert, zou dan het woord van dezen gezegenden Vorst dood en verderf brengen over zijn Land?

Mag men dus niet vastelijk gelooven, dat ook te Weenen een geest des vredes zal uitgaan van de blijde Keizerlijke woning?

Menigeen — wij vreezen het — houdt onze beschouwingen als zoovele vrome wenschen, en wantrouwt hare verwezenlijking, maar men bedenke, dat de Voorzienigheid langs alle wegen en op alle wijze Zijn doel weet te bereiken, en dat de middelen, die Hij daartoe kiest, dikwijls voor ons oog verborgen zijn.

Hoe de Vorsten en Volkeren zich gedragen onder Zijne tuchtroede of onder Zijne zegeningen — alles geschiedt en loopt uit tot verwezenlijking van de groote plannen, die de Voorzienigheid met de wereld heeft, en geen sterveling leeft er, hoe hoog verheven of hoe diep vergeten, wiens handelingen de minste stoornis in die plannen kunnen te weeg brengen. Aan ons is het echter bevolen, om naar de mate van het licht en de kracht, die wij ontvingen, mede te werken tot het waarachtig geluk van het groote menschelijk huisgezin.

Het overige zij Hem aanbevolen, die goed is en groot!

20 *Maart*.

Belangrijk nieuws van het tooneel des oorlogs is er niet.

De groote bataille, die er zou zijn geleverd, en die voor elk der strijdenden eene overwinning was, blijft nog altijd een twistappel, ten aanzien van den datum, waarop zij plaats had. De een zegt: zij werd geleverd van 22 op 23 — de ander beweert van 23 op 24 en de derde van 24 op 25 Februarij. Als men het zeker weet, interesseert het misschien niemand meer.

Op 8 Maart was alles wel te Sebastopol. Osten Sacken schrijft, dat de congreviesche vuurpijlen, die volgens de Westersche berigten, erge brand in de stad veroorzaakten, weinig schade teweeg bragten.

Ook schrijft men van eene overwinning, door de Russen buiten Eupatoria behaald, doch men behoeft dat niet te gelooven.

Keizer Napoleon gaat, volgens de jongste tijdingen, stellig naar de Krim. Onlangs zou hij een gesprek hebben gehad met Guizot, en dezen hebben gevraagd: „wat denkt gij van de Oostersche kwestie?" De groote staatsman antwoordde: „nog weinige dagen geleden waren er twee mannen in de wereld, die in de plooijen van hun mantel, oorlog en vrede hadden. Thans is er maar één. Deze was natuurlijk Keizer Napoleon.

In dat antwoord lag ook eene waarschuwing, ofschoon door den spreker op dat oogenblik niet bedoeld, om te denken aan Hem, die de twee magtige mannen zoo spoedig scheidde. De gekroonde hoofden mogen ook bij het sterfbed van Nicolaas I wel zeggen, met de blik omhooog: „in U leven wij, bewegen wij ons en zijn wij!"

Maar is het verhaal wel waarheid?

Die 't niet gelooft, is nog niet onnoozel.

Nopens de conferentien weinig nieuws. De Russische gezant zou weinig willen hooren van de plannen van het Westen met de Zwarte zee.

De ligting in Polen, lang uitgesteld, zou op 't onverwachts zijn volvoerd, en wel in den *nacht* van den 14 op den 15 Maart.

Dit behoeft wel eenige bevestiging.

Spanje heeft weer een crisis. De Minister van finantien, Madoz, wil aftreden. Rome schreeuwt wraak over de kloosterwetten, en de reactionairen willen volstrekt achteruit. De Nationale garde zal Madoz op zijn ministerstoel beschermen, des noods met de bajonet.

Uit Italie verneemt men steeds weinig belangrijk nieuws, doch de ultramontaansche partij slaakt bittere weeklagten, over de vrijzinnigheid der leeken in het godsdienstige, over de weinige onderdanigheid, die zij tegenover de priesters aan den dag leggen, en over de geschriften, die als 't ware openbaar oorlog prediken tegen Rome. In Spanje — zegt een Roomsch Catholiek dagblad — worden thans overal bijbels, uit Engeland aangevoerd, verkocht en zelfs te Madrid zouden zij in grooten getale worden *gedrukt*! Met groote oneerbiedigheid wordt op de publieke plaatsen en in openbare localiteiten, van den Paus en de priester-partij gesproken, en de verkoop van kerkelijke goederen, ten voordeele der schatkist, luide goedgekeurd! De Constitutie verbiedt voortaan, dat men eene andere dan de R. Cath. godsdienst uitoefene, wanneer deze daardoor wordt gekrenkt, en dat zal in den eersten tijd wel altijd het geval heeten, maar waarom gaat men de openlijke miskenning van den R. Catholieken godsdienst, door de Spanjaarden zelve, dan niet te keer?

Ook in het echt R. Catholiek Portugal, het politiek-onbekendste land van Europa, heeft „de onbevlekte ontvangenis van Maria," door Pius tot een leerstuk der kerk verklaard, aanleiding gegeven tot hoogst vreemde, doch opmerkelijke parlementaire tooneelen.

De Regering is, vooral die van Sardinie, vrij liberaal en niet erg R. Catholiek, Geen wonder dan, dat Saldanha, de eerste Minister, voor de ultramontaansche partij, de groote zondenbok is.

De Minister van Finantien echter schijnt van anderen geest te zijn, of meende iets te moeten doen, ten genoege der hooge geestelijkheid. Hij betaalde althans uit 's Rijks schatkist de reiskosten van den Lissabonschen Aartsbisschop naar Rome, toen die de Portugeesche geestelijkheid daar bij de godsdienstige feesten vertegenwoordigde. Deze vrijgevigheid, of liever dit bewijs van ingenomenheid met de verheffing van Maria's onbevlekte ontvangenis, tot een leerstuk der kerk, blijkbaar niet door de andere leden van het Ministerie gedeeld, verwekte dankbaarheid en wrevel en een der afgevaardigden openbaarde beide, door een amendement op het adres van antwoord op de Troonrede voor te stellen, waarin hulde werd gebragt aan den Minister van Finantien en eene soort van bestraffing aan zijne minder goed geloovige ambtsgenooten. Deze laatste lachten om het voorstel, 't welk in omvraag gebragt, volgens het zeggen van den President der Vergadering, werd aangenomen. Ook hier echter was de anti-ultramontaansche partij weer ongeloovig en zij eischte eene tweede stemming, waarvan het resultaat was, dat het amendement met vrij groote meerderheid werd *verworpen*.

Men begrijpt, hoe wrevelig de geestelijkheid zich hierover toont, maar hoogst opmerkelijk is het toch, dat in een land, dat zoo op zich zelve staat, welks bewoners zoo vreemd blijven van de geschillen, die elders over godsdienstige zaken worden gevoerd, dat in Portugal, het Kanaän der R. Catholieke geestelijkheid, zulk een geest van ongeloovigheid, althans van minachting, tegen den „zoogenaamden stedehouder van Christus," wordt opgemerkt.

Maar ook in Frankrijk gaf het bewuste leerstuk aanleiding tot zeer verschillend oordeel, en het schijnt waar te zijn, wat voorspeld werd: „Pius heeft die kerkelijke kwestie te kwader ure beslist!"

De abt Lacorde heeft daar het ijs gebroken en noemt in een geschrift dat leerstuk eene *heiligschennis*. Voor zijn gevoelen wereldkundig te maken, reisde hij naar Rome en verzocht dringend, om nopens deze gewigtige zaak te worden gehoord. Den Paus en den President der vergadering van Prelaten zond hij dat verzoek schriftelijk. Het antwoord was eene lastgeving, om onverwijld Rome te verlaten, maar hij vertrok *niet*. Eenige dagen later werd zijne kamer door de policie onderzocht. Men hoopte exemplaren te vinden van het verzoekschrift aan den Paus en van een werkje, getiteld: „het geloof in de onbevlekte ontvangenis van Maria

kan nooit een leerstuk der Kerk zijn." Men vond echter weinig, en vele Bisschoppen hadden ook reeds exemplaren van laatstgenoemd stuk. Nadat het onderzoek was afgeloopen, beval de officier van policie aan den abt, om Rome te verlaten. Hij vertrok ook *nu* nog niet en werd derhalve gedaagd voor het crimineel geregtshof der *inkwisitie!* 't welk hem het verblijf binnen „de stad op zeven heuvelen" nog gunde tot 3 December. Hij gehoorzaamde ook aan *deze* order niet en werd daarop door de Pausselijke gendarmerie naar Civita Vecchia (de plaats, waarheen Pius zelf voor zijne onderdanen eens vlugtte), gebragt, en daar ingescheept.

Zoo was men van de tegenwoordigheid van den lastigen abt bevrijd, maar nu maakte zijne pen aan de gansche wereld bekend, wat de mond in de residentie van het Pausselijk Bestuur niet vergund werd te doen hooren. Hij verklaart in een hoogstbelangrijk geschrift, dat Pius IX, naar zijne overtuiging steeds „de stedehouder van Christus en het noodzakelijk middenpunt dier kerk, buiten welke geene zaligheid is," door *nieuwigheden de rust dier kerk verstoort.*

Dat geschrift zal door duizenden en duizenden worden gelezen en bij velen het geloof aan de Pausselijke onfeilbaarheid gewis niet versterken.

Opmerkelijke teekenen des tijds!

Maar er is meer.

Te Parijs wordt eene courant, de *Univers*, uitgegeven, dat het orgaan mag heeten van de ultramontaansche geestelijkheid in geheel Europa, die als 't ware de moeder is van zoovele andere couranten in verschillende Rijken, die dezelfde partij dienen, en onder welke wij noemen *de Tijd*, *Noord-Hollandsche Courant*, uitgegeven te Amsterdam. De hoofdredacteur van dat Parijsche blad is de heer Veuillot, een man van groote talenten en van veel stoutmoedigheid, meer Paus-gezind, dan de Paus zelf, doch, als het er op aankomt, dezen onderdanig. Gedurig voert hij een penne-oorlog tegen meer vrijzinnige Bisschoppen, en 't is al gebeurt, dat de wederzijdsche geschillen voor 's Pausen vierschaar werden gebragt. Ook werd hij wel eens in 't ongelijk gesteld, maar dan was hij altijd de gehoorzame, en daarom in 's Pausen oog ook steeds de *dierbare zoon* der kerk. Dat blad nu heeft dezer dagen de loftrompet doen hooren over het meermalen genoemde leerstuk, en toonde zich overigens ook in andere kerkelijke zaken zoo zeer de voorvechter van de ultramontaansche partij, dat zelfs de heer de Montalembert, de gemoedelijke, ijverige en hoogst schrandere Catholiek, een brief heeft openbaar gemaakt, waarin die hoofdleider van eene aanzienlijke kerkelijke partij, zich zeer ongunstig uitlaat over den heer Veuillot en zijne medeschrijvers van de *Univers*. Hij noemt deze de slaafsche dienaars eener dweepzieke secte, die het despotismus huldigt, en voorspelt, dat zij, zoo schrijvende en werkende en predikende, eene belangrijke omkeering van zaken op kerkelijk gebied voorbereiden.

Wij herhalen het: „opmerkelijke verschijnselen!"

Terwijl in het Protestantsche Nederland de ultramontaansche partij, naar allen schijn, in kracht wint, ten minste haar hoofd moedig opsteekt en groote woorden spreekt — terwijl in Belgie de liberale partij voor haar het kussen ruimt — terwijl in Engeland de R.-Catholicke hierarchie vasten voet erlangt en in Duitsche Rijken het Protestantismus grond verliest, weergalmen de raadzalen van Spanje, Sardinie en Portugal van afkeurings-betuigingen over de toenemende aanmatigingen van Rome, en twist zelfs de Koning van Napels, de welbeminde zoon der kerk, met Pius IX!

Wonderlijk, dat het licht van dien kant daagt, en vreemd, dat hier uit Sardinie eene waarschuwing aan het Protestantismus wordt gehoord tegen Rome!

Terwijl men in de zuiver Catholieke landen kloosters tracht te *sluiten*, verheffen Protestantsche afgevaardigden van het Nederlandsche Volk hunne stem tegen eene Wet, die in ons Rijk de oprigting van nieuwe kloosters voor 't minst zal kunnen *bemoeijelijken!*

Dat die waarschuwing uit Sardinie en Spanje toch doordringe in de binnenkamers der Nederlandsche Protestanten! Wij prediken geen haat en vervolging tegen onze R.-Catholieke medeburgers, maar wij roepen allen, en dus ook hen toe: „*waakt toch tegen die partij, op wie u zelfs een Montalembert wijst!*" als gevaarlijk voor het waarachtig geluk en voor de welbegrepen vrijheid der Natien!" en onthoudt aan Volksvertegenwoordigers, die zoo weinig inzigt toonen te hebben in 't geen er rondom ons op kerkelijk gebied gebeurt of zoo onverschillig zijn voor het Protestantismus, dat erfgoed, door onze Vaderen met goed en bloed verkregen — onthoudt hen, ter gelegener tijd hun mandaat, want hunne plaats is niet in de vergaderzaal des Nederlandschen Volks!

21 *Maart.*

De post brengt heden weinig nieuws.

Den 17 Maart is te Petersburg het stoffelijk overschot van den ontslapen Czaar, Nicolaas I Paulowitsch, op de volgens het programma vastgestelde plegtige wijze ter aarde besteld. De grootvorsten Nicolaas en Michael, uit Sebastopol aangekomen, om de begravenis huns vaders bij te wonen, waren er bij tegenwoordig. De plegtigheid, die in de beste orde afliep, had eene onafzienbare menschenmassa op de been gebragt, en de zaâmgestroomde menigte gaf bij herhaling de treffendste blijken van hare gehechtheid aan het Keizerlijke huis. De Keizerin-weduwe was zeer kalm en gelaten. De beide grootvorsten zullen onmiddelijk naar de Krim terugkeeren.

Men wil, volgens te Weenen ontvangen berigten, dat generaal Osten-Sacken in last heeft gekregen, zich tot elken prijs van Eupatoria meester te maken.

In Belgie blijft de ministeriële crisis nog steeds aanhouden. De heer de Decker, die laatstelijk met de zamenstelling van een nieuw Ministerie is belast, heeft echter hoop in zijne pogingen te zullen slagen.

In Denemarken heeft het Folkething bepaald geweigerd de uitgaven goed te keuren, in 1854 gedaan door den vorigen Minister van oorlog, zonder daartoe gemagtigd te zijn. Hij zal dus uit eigen middelen daarin moeten voorzien.

De zich in China bevindende Fransche generaal Laguerre heeft Shanghae gebombardeerd. Den 6 Januarij werd de stad bestormd door de Keizerlijke en eenige detachementen Fransche troepen, die op de insurgenten wel eenig voordeel behaalden, doch later moesten wijken De Keizerlijken sloegen op de vlugt en de Franschen begaven zich weder aan boord, hun geschut en hunne gesneuvelden medenemende. Naschin is geplunderd door de opstandelingen, die den 20 Januarij op nieuw Canton hebben aangetast.

Te Londen liep het gerucht, dat de Keizer en de Keizerin van Frankrijk spoedig na paschen een bezoek aan Koningin Victoria zouden brengen. Zoo dit berigt waar is, dan schijnt 's Keizers reis naar de Krim opgegeven, althans voorcerst uitgesteld te zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Als een bewijs dat veel kan gegeven worden en mag worden gewacht, willen wij er op wijzen, dat volgens de *'s Gr. N.* bij den watersnood in 1809, het jaar dat onze inlijving in het Fransche keizerrijk en de vernietiging van onze staatsschuld tot een derde voorafging, volgens den thesaurier der algemeene kommissie *f* 983,464:11:4 werd bijeengebragt voor de noodlijdenden! — 1855 met *Oranje* en den vrede zal bij 1809 onder de Fransche heerschappij en bij algemeenen oorlog toch niet behoeven achter te staan!

— Te Veenendaal heeft Z. M. aan de noodlijdenden *f* 700 doen uitreiken, te Wageningen *f* 300 en voor N. Brabant heeft Z. M. reeds *f* 2000 bestemd. De Koningin heeft *f* 1000 voor de noodlijdenden gegeven.

— Volgens de laatste berigten van de overstroomde streken, was het water over het algemeen dalende. Dit gaf hier en daar reeds eenige verademing. Men werkte ijverig aan de beringing en digting der doorbraken en was voor een groot deel daarmede gereed. De schipbruggen zijn meerendeels weer gelegd. Z. M. de Koning is den 15, des morgens vroegtijdig, van Bronbeek vertrokken, en bezocht met den Commissaris van Gelderland de doorbraak aan de Specs, in den Marschdijk, waar de beringing werd bezigtigd, die te Lienden, waar Z. M. de in de kerk aanwezige behoeftigen bezocht, en van waar Z. M. per vaartuig zich naar het huis Kermestein en de doorbraak bij Ingen begaf Over Kesteren keerde Z. M. naar Arnhem terug, ieder die den Koning mogt ontmoeten, opgetogen latende over de deelneming, die de beminde Vorst betoonde in de rampen, die zijn volk zoo plotseling hadden getroffen. Den 16 heeft Z. M. zich begeven naar de overstroomde streken in N. Braband en de doorbraak bij Lith. Den 17 heeft de Vorst de omstreken van Zutphen bezocht.

— Naar men verneemt, zijn ook in Belgie op verchillende plaatsen inschrijvingen geopend ten behoeve van de noodlijdenden tengevolge van den watersnood in Gelderland en andere provincien van ons Rijk.

— Bij de algemeene commissie voor den watersnood te Amsterdam is bereids *f* 66.920.06½ ingekomen.

Zij heeft bekend gemaakt, dat zij zich reeds met de besturen van *negentig* gemeenten in betrekking heeft gesteld omtrent het ontvangen van ondersteuningen.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* behelst onder het opschrift: *de Koning bij den nood zijns volks*, een met warmte en in vaderlandslievenden geest geschreven artikel, waarin, met het oog op de rampen, die het Vaderland treffen, en de hartelijke en grootmoedige blijken van belangstelling en deelneming, door het geëerbiedigde Hoofd van den Staat in het lot van zoovele ongelukkigen zijner onderdanen aan den dag gelegd, o. a. de volgende regelen voorkomen:

„Degeen, die zich geen oogenblik laat wachten, om dat gevoel in daden te laten spreken, is het geëerbiedigd Hoofd van den Staat. Naauwelijks is het berigt van den eensklaps opgekomen vijand naar 's Gravenhage doorgedrongen, of de Koning spoedt zich, om de uitgestrektheid van het leed te onderzoeken, om door Zijne hooge tegenwoordigheid het verband der magten, die hulp kunnen aanbrengen, te versterken en te bevestigen, maar ook om de ongelukkigen te troosten en te bemoedigen, en door koninklijke liefdadigheid te helpen naar vermogen. Dat is u tot beschaming, die bij uwen haard u verwarmt, om onderwijl met een on-nederlandsch ijskoud hart de liefde te ondermijnen, die Vorst en Volk tot één verbindt, en die, terwijl de Koning tusschen ijsschotsen in de ranke boot op de verdronken landen zijne onderdanen een hartelijk woord gaat brengen en hunne rampen gaat verzachten — er niet aan denkt, om ook te helpen naar vermogen, maar jagt maakt op eigen voordeel, al zou het Vaderland ook te gronde gaan.

„Wij hebben van 's Konings bemoediging menig woord van oorgetuigen vernomen, hetgeen ons gemoed met dankbaren weemoed vervulde, toen de Koning zich te midden van zoo vele honderden bevond, die van alles waren beroofd en voor wie hij milddadig in de eerste behoefte deed voorzien. En toen de Koning van het tooneel der ellende was teruggekeerd, om met de mannen van den waterstaat te beramen wat er ten aanzien van de oorzaak van het onheil mogt kunnen gedaan worden, en Hij onderwijl een stuk brood nuttigde, ontvielen hem de woorden, die wel aan het gansche volk mogen bekend worden, deze namelijk: „*Men schaamt zich bijna voedsel te nemen bij de kennis aan den nood, waarin zoovelen onzer landgenooten gedompeld zijn, die op dit eigen oogenblik van honger vergaan.*"

— In het kasteel van Antwerpen heeft men het lijk opgedolven van een soldaat van het 10de regement, aldaar waarschijnlijk bij de belegering van het kasteel gesneveld en begraven Het geraamte was nog geheel met de uniform van het 10de regement bekleed.

— Bij Kon. besluit is bepaald, dat tot aanvulling der landmagt in de Overzeesche bezittingen, in den loop van het jaar 1855, een getal van 1400 militairen zal worden uitgezonden, terwijl er tevens een bepaald getal onder officieren en korporaals, die daartoe geschikt en genegen zijn, van het leger hier te lande bij dat leger kunnen overgaan.

— Door Z. Exc. den Minister van Oorlog is bepaald, dat de miliciens van de ligting van 1853, welke zich nog onder de wapenen bij de korpsen bevinden uiterlijk den 5den Julij a. s. allen in het genot van onbepaald verlof moeten zijn gesteld, terwijl de manschappen der ligting van 1854 zich op den 3en April a. s. in de hoofdplaatsen van hunne respective Provincien moeten bevinden.

's Gravenhage, 19 Maart. De Koning wordt heden middag, vóór het diner, in deze residentie terug verwacht. Langs den weg, dien Z. M. van het station van den spoorweg naar H.D. paleis moet doortrekken, zijn vele vlaggen uitgestoken, daar de ingezetenen een bewijs van hulde wenschen te brengen voor de deelneming, door Z. M. betoond in het lot van zoovele onzer landgenooten, die door den ramp van den watersnood zoo zwaar getroffen zijn.

Amsterdam, 20 Maart. Een hevige brand heeft hier heden nacht gewoed in de Rapenburgersteeg. 1000 balen koffij zijn daarbij eene prooi der vlammen geworden.

— Men verneemt, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal is uiteengegaan tot het begin (waarschijnlijk tot den 8sten) der maand Mei.

Ede, 16 Maart Het water valt nu voortdurend iets, maar de huizen in Veenendaal beginnen in te storten. Komt er wind of storm, dan blijven er in Geldersch-Veenendaal althans weinig staan.

Utrecht, 18 Maart. De verpleging der Veensche ongelukkigen, ten gevolge der overstrooming, heeft in de Geertekerk voortdurend en geregeld plaats. Hun aantal is thans reeds tot 480 geklommen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Eenige bureaux van weldadigheid te Parijs hebben een denkbeeld gehad, dat reeds goede vruchten gedragen heeft. Zij reiken namelijk belooningen uit van 50 à 150 fr. aan de vrouw, die hare huishouding met de meeste zorg waarneemt; aan den werkman, die 's Maandags geen feest houdt; aan de echtgenooten, die in een jaar geen twist met elkander gehad hebben, en aan den werkman, die in een jaar tijds zich niet aan drank heeft te buiten gegaan.

— Over Sebastopol niets nieuws; men hoopt echter dat de operatien nu met kracht doorgezet zullen worden. Aan de dagbladen is voorgeschreven, dat zij de meest mogelijke voorzigtigheid in acht zullen nemen met hunne berigten over de bewegingen der armée. Ook heeft men de officieren in de Krim laten zweren, dat zij in hunne bijzondere brieven niets over dit onderwerp zullen zeggen.

ENGELAND.

Koningin *Victoria* heeft de Engelsche Oostzee-vloot geïnspecteerd; den 17den moest deze vloot te Spithead vereenigd zijn.

— De laatste tijdingen van Canton melden, dat de consuls van Groot-Brittannie en van de Vereenigde Staten de strengste neutraliteit tegenover de oorlogvoerende partijen in China zullen in acht nemen. De Fransche admiraal *Laguerre* heeft met met zijn escader den 6den Januarij een aanval op de stad Shanghae gedaan, waarbij 2 officieren en 13 manschappen gewond zijn.

— De *Times* berigt, dat bevel is gegeven, om 10.000 man troepen van Indie naar de Krim te doen oprukken, terwijl ook Indiesche ongeregelde ruiterbenden in Azie tegen Rusland zullen worden gebezigd.

— In een brief, uit het kamp voor Sebastopol te Londen ontvangen van iemand, die niet veel hoop schijnt te hebben op de spoedige verovering dier vesting, wordt gevraagd om eene bezending tuinzaden, daar de grond goed is en de schrijver verwacht, dat het opschieten en rijpen plaats hebben zal vóór het eindigen van den veldtogt.

DUITSCHLAND.

In de Bondsvergadering is van wege Pruissen verklaard, dat het de wapening van de vestingen Luxemburg en Maintz niet verlangde; hiermede heeft het toegestemd, dat de mobilisering van het Bondsleger niet tegen Frankrijk is gerigt.

RUSLAND-TURKIJE.

In 't vorig jaar hebben de Cirkassiërs de prinses *Tscharawaddy* en eenige andere Russische dames krijgsgevangen gemaakt. De Russische gouverneur heeft tegen hooge losprijzen hare in vrijheidstelling gevraagd. *Schamyl* heeft echter te kennen gegeven, dat hij de uitwisseling alleen zou doen tegen zijn zoon, die sinds elf jaren te Petersburg is, waar hij page bij den Keizer was. Keizer *Nicolaas* heeft den jeugdigen Cirkassiër zelf het voorstel gedaan, die gaarne het aanbod heeft aangenomen. In Januarij heeft de uitwisseling plaats gegrepen.

— De heer *de Lesseps* is van Constantinopel naar Egypte teruggekeerd, zonder in zijne zending, om de goedkeuring van den Sultan op zijn plan tot doorgraving van de landengte van Suez te verkrijgen, te zijn geslaagd. De Engelsche gezant, lord *Redcliffe*, die te Constantinopel meer gezag schijnt te hebben dan de Groote Heer zelf, verzette zich tegen deze goedkeuring. De lord heeft echter nadere instructien van Londen gevraagd, en men hoopt, dat deze hoogst nuttige onderneming nog zal tot stand komen.

Volgens de laatste berigten was lord *Redcliffe* ernstig ziek, zelfs stervende.

— Met zekerheid verneemt men, dat vorst *Mentschikoff*, op 71jarigen leeftijd, op zijn verzoek, wegens gebreken van den ouderdom, ontslagen is, en dat alle geruchten, als zoude hij in ongenade zijn gevallen, geheel onjuist zijn.

ASSEN, 21 Maart.

De Commissie, die zich gedurende de strenge koude alhier met het uitdeelen van levensmiddelen en turf aan behoeftigen heeft belast, en thans, nu er weder iets te verdienen valt, hare werkzaamheden heeft gestaakt, heeft ons verzocht het volgende mede te deelen: hare inkomsten hebben aan wekelijksche bijdragen, giften ineens en de opbrengst van een gedicht bedragen *f* 657.17⁵; behalve eenige geringe uitgaven voor gereedschappen en loonen voor kooken etc. zijn voor deze gelden uitgedeeld: 13440 portien gaar eten, bestaande in erwten en boonen met spekvet, 17950 turven, (waarvan echter ook een gedeelte voor het kooken is gebruikt), 4 mud en 95 kop ongare erwten en boonen, meest aan Israëliten, een mud en 16 kop gort aan zieken en 129 pond spek, alles met het noodige zout. De Commissie is gaarne bereid aan ieder, die zulks verlangt, inzage van hare boeken te geven, men vervoege zich slechts bij hare leden *H. Koops* of *J. Hemmes*. Nog voldoen wij gaarne aan het verzoek der commissie, door aan Assen's ingezetenen haren hartelijken dank over te brengen voor de welwillendheid en de ondersteuning, die zij mogt ondervinden. God vergelde het een ieder, die haar in staat heeft gesteld, om in den barren winter, welken wij gehad hebben, onze behoeftige stadgenooten, van goed voedsel en brandstof te voorzien. Dusver het verzoek der commissie. — Wij voor ons voelen ons gedrongen, de leden van de Commissie openlijk dank te betuigen voor de belangelooze bemoeijingen, welke zij zich ten behoeve der armen wel hebben willen getroosten. Zij mogen de voldoening smaken, dat deze bemoeijingen zeer goed en doeltreffend hebben gewerkt. De dank der behoeftigen en de goedkeuring van boven zij hun loon!

— In de bekende zaak van *Kropveld* te Coevorden tegen de Weduwe en erven *Schirring* te Emmen, over de betaling van *f* 10.000, die meest uit loterij schuld zou zijn voortgevloeid, is j.l. maandag van zijde van eerstgenoemde aan de Regtbank alhier verzocht, om op nieuw door andere deskundigen de echtheid der handteekening onder de acceptatie te doen onderzoeken.

— Eergisteren wekte het niet weinig bevreemding, dat er eene schildwacht op het kerkhof alhier geplaatst werd. Men vroeg zich af, of deze maatregel noodzakelijk was geoordeeld om de graven tegen aanranding te beveiligen, dan wel of er onrustige bewegingen onder de dooden werden gevreesd, en de geest der eeuw, beweging en revolutie, de afgestorvenen had besmet. Bij nader onderzoek bleek echter, dat er eene zekere hoeveelheid kruid, welke van Kampen naar Groningen teruggevoerd werd, hier was aangebragt en in het baarhuisje op het kerkhof, buiten de kom der gemeente, was geborgen, om den volgenden dag verder vervoerd te worden; dit kruid nu werd door eene schildwacht bewaakt. Gisteren is weder eene dergelijke hoeveelheid kruid aangebragt en op nieuw in het baarhuisje geborgen, doch toen heeft men de bewaking door eene schildwacht niet noodig geoordeeld.

— Gisteren heeft alhier de inzate plaats gehad van het aanzienlijk landgoed van den heer *Eekhout* cum sociis te Smilde. De onderscheidene perceelen zijn gezamenlijk gebragt op *f* 84,381.42. Het huis en erf staat op *f* 15 000.

— J.l. maandag heeft de Regtbank alhier uitspraak gedaan in de procedure van de Drentsche Veen- en Middenkanaalmaatschappij tegen Jh. Mr. A. W. *van Holthe tot Echten* te Assen, over stoornis van de Maatschappij in het bezit van gedeelten veen in de markten van N. en Z. Barge, die aan haar zijn overgedragen. De Regtbank heeft de Maatschappij in het bezit gehandhaafd, met veroordeeling van Jhr. *van Holthe* tot vergoeding der schade, door de gepleegde stoornis bij de Maatschappij gehad en geleden of voor het verolg te hebben en te lijden.

— Den 17den dezer werd te Groningen bevorderd tot doctor in de verloskunde de heer *W. H. Crull*, med. doctor te Meppel, na het verdedigen van eenige verloskundige stellingen.

* **Noordwolde, 11 Maart.** Den 15 dezer heeft de aanbesteding plaats gehad van het leggen eener straat door dit dorp; de aardebaan en het leggen der straat is aangenomen voor 12 cent per el door zekeren *Barnink* uit Twente. — Naar men verneemt, is er een adres bij den gemeente-raad van Weststelingwerf behandeld van ingezetenen van Wolvega, verzoekende om ook daar eene weekmarkt te mogen oprigten. Ofschoon, naar men zegt, reeds vroeger de markt aldaar meermalen is te niet gegaan, wenscht men dezelve in het leven terug te roepen; het is ook een hard gelag te zien, dat het in Noordwolde met de markt zoo goed gaat tot hiertoe.

* **Meppel, 20 Maart.** Volgens de door Burgemeester en Wethouders der Gemeente Meppel opgemaakte kiezerslijsten, zijn in 1855 in deze Gemeente 188 kiezers ter verkiezing van leden voor de Tweede Kamer der staten Generaal en van de Provinciale Staten en 335 van leden van den Gemeenteraad, waarvan dit jaar weder een derde gedeelte moet aftreden. — Te Havelte bedraagt het getal kiezers voor de leden van de Tweede Kamer en van de Provinciale Staten 88 en van den Gemeenteraad 130. — Te Nijeveen: voor de Tweede Kamer en de Provinciale Staten 49,

en voor den Gemeenteraad 80. — Te Ruinerwold: voor de Tweede Kamer en de Provinciale Staten 96 en voor den Gemeenteraad 133.

* In de vorige week is hier onder de leiding van den bekwamen *H. Halbe* en onder directe van *Meijer Mesritz* en *Sander Kan* een zanggezelschap opgerigt onder onze Israelitische mede-ingezetenen. Wij stellen ons van deze vereeniging veel goeds voor en verblijden ons, dat Meppels Israelitische jongelingschap ook daarin bewijzen geeft van vooruitgang in degelijkheid, en daarenboven toont deszelfs roeping beter te kennen, dan hij, die zich niet ontziet zijne geloofsgenooten afteraden, om mede te werken, overeenkomstig de grondbeginselen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, tot het bevorderen van *volksheil* en *volksgeluk*. (*Zie Israelitisch Weekblad van 16 Maart j.l. no. 11.*)

* Zaturdag is bij de veehouderesse, de Wedu. *Holterman* een kalf ter wereld gekomen, dat de ongehoorde zwaarte van 95 halve Nederl. ponden woog. Nimmer zagen wij zulk een groot en zwaar kalf bij de geboorte. Het moederrund heeft veel geleden, doch begint weder spijzen te gebruiken, en kan ook weder zonder hulp opstaan.

* Zondag morgen is te Raalte in den gezegenden ouderdom van 82 jaren overleden de wel eerw. zeergeleerde heer *J. Lulofs*, rustend leeraar, laatstelijk predikant in deze gemeente. Meer dan een halve eeuw had hij het genoegen het Evangelie te verkondigen, als eerst te Warnsveld, daarna te Hoogeveen, Havelte en Almelo en laatstelijk gedurende bijna 27 jaren te Meppel, waar het Zijne Majesteit behaagde hem het emeritaat te schenken, zoodat hij nu sedert 1851 eene gewenschte rust genoot, in de nabijheid van eenige zijner kinderen. Zijne asch ruste in vrede!

* **Hoogeveen, 19 Maart.** Volgens de door het Collegie van het dagelijksch bestuur alhier vastgestelde lijsten bedraagt het aantal der in deze gemeente voor den jare 1855 bevoegde kiezers tot leden van den Gemeenteraad 309, en tot die van de Tweede Kamer der Staten Generaal en de Provinciale Staten 137.

* De heer *J. Bavinck*, jongste leeraar bij de Christelijke Afgescheidene gemeente alhier, heeft gisteren van den kansel aan zijne gemeente-leden bekend gemaakt, dat hij voor de beroeping bij de Christ. Afg. gemeente te Gorinchem (Zuid-Holland) had bedankt.

* **St. Jacobi Parochie, 18 Maart.** Onder het dorp St. Anna Parochie verloor een gegoed landbouwer, *A. G. S.*, voor eenige weken zijne vrouw. Van dien tijd af was hij steeds ligt in het hoofd, gelijk men zeer goed aan hem konde merken. J. l. donderdag nam hij een scheermes en gaf zich daarmede drie sneden in den hals, aan de gevolgen waarvan hij gisteren avond is overleden.

* J.l. vrijdag waren te Leeuwarden onderscheidene vette ossen, vette koeijen en melkkoeijen ter markt gebragt; eene van de laatsten werd hoornkwaad (hoornhellig), ontsnapte zijn geleider en liep woedend de Wirdumerpoort uit in de Schrans; hier stootte hij een man, die op straat viel en eene zware wonde aan het hoofd bekwam. De koe is eindelijk weer gevat en dadelijk geslagt. Moge een ieder voorzigtig wezen, en, als men 't weet, zulk vee niet ter markt brengen.

* **N.-Drouwen, 19 Maart.** Als een bewijs, dat hier best melkgevend vee gevonden wordt, diene 't volgende: De veehouder *A. L. Wolters* alhier heeft onder zijne koeijen éene, die voor eene maand kalfde. In de eerste dagen daarop kon hij van de melk, welke ze gaf, een Ned pond boter per dag karnen. Heden bedraagt die hoeveelheid nog ruim acht oncen daags.

* **Emmen, 16 Maart.** Als iets bijzonders kunnen wij van hier melden, dat zeker persoon, woonachtig binnen deze gemeente, sedert een paar jaren leed aan eene ziekte, welke zoodanig toenam, dat hij in zeer bedenkelijken toestand verkeerde, edoch! hij zag, zoo het scheen, het gevaar niet in, en was met zijne gedachten bij de boerderij. Dit bleek ook daaruit, dat men hem op zijn aanhoudend verzoek, het hem voor eenige dagen geboren veulen, (dat mede niet wel was en waarover hij zich zeer bekommerde) in de keuken en wel bij zijn ziekbed moest halen; hoewel dit eene wonderlijke vertooning gaf, werd evenwel aan des lijders verzoek voldaan. Beide kranken zijn niet van hunne kwalen hersteld geworden, maar welk een wonderlijk toeval! ze hebben beide op hetzelfde oogenblik hunnen laatsten adem uitgeblazen.

* **Smilde, 17 Maart.** Voor een paar dagen is wederom de longziekte uitgebroken op den stal van *H. van Goor* te Hoogersmilde.

* **20 Maart.** De schipperij komt in beweging. De vaart van hier naar Meppel is van ijs bevrijd. Gisteren is de eerste praam met turf reeds afgevaren en wordt heden door meerdere gevolgd. Deze hadden alle de last voor de vorst geladen, de wijken en de vaart van hier naar Assen zijn nog geheel met ijs bezet, zoodat het nog wel eenige dagen kan aanhouden, eer de ledige pramen in het veld kunnen komen te laden.

* **Nijlamer, 16 Maart.** Leest men gedurig in de nieuwsbladen van den stijgenden prijs der landerijen, ook hier heeft die eene aanmerkelijke hoogte bereikt. Op eene onlangs te Wolvega gehoudene verkooping werd voor een stukje land, dat voor p. m. 20 jaren / 47,50 opbragt, nu ruim / 1000-// betaald.

* **Roswinkel, 19 Maart.** Bij gelegenheid der jaarmarkt, den 8 dezer te Meppen (Hannover) gehouden, had het volgende voorval plaats. De landbouwer *G. Harmsen* uit Ruitenbroek bezocht dien dag de markt, om een paard te verkoopen, hetgeen hem spoedig bij de tegenwoordige duurte van dezelve gelukte, en wel voor de in zijn oog aanmerkelijke som van / 170-//. Hierover verheugd, begeeft hij zich in eene herberg, drinkt op den goeden verkoop een snaps en misschien wat al te veel, althans zoo dacht de jood *Nathan Rheins* uit Haren er over. *Nathan* maakt, dat hij den nacht met onzen verheugden *Harmsen* op een bed te slapen komt en ontfutselt hem zijne beurs met geld. De morgenstond breekt aan, onze beide vrienden verlaten hun bed en *Nathan* verwijdert zich. *Harmsen* herinnert zich flaauw, dat hij zijn paard verkocht heeft, grijpt naar de borst, om zijn bandel met geld, doch helaas, hij vindt niets; alstoen zegt hij tegen den kastelein: „geef mijn paard een voertje; ik meende, dat ik het verkocht had, doch dan moest ik het geld hebben;" de laatste houdt echter staande, dat hij zijn paard wel degelijk verkocht had voor / 170-//. *Harmsen* herinnert het zich nu ook duidelijk en wordt wanhopig, ja, wil zich zelven het leven benemen. Op dit pas komt *Nathan* weder binnen, die des avonds geen cent op zak had gehad, en biedt nu *Harmsen* 10 daalders ter leen aan; men krijgt vermoeden, arresteert hem en bevindt nog / 83-// bij hem. Men wil, dat hij het overige met een schoenmakersgezel uit Lingen gedeeld heeft, die zich ook bereids in handen der justitie bevindt.

* In Meppen (Hannover) zijn de natuurlijke pokken uitgebroken.

* De heer Rijks-Ontvanger te Ruitenbroek (Hannover) geeft pleisters tegen de vallende ziekte; binnen kort zijn daardoor meer dan 30 menschen, die aan deze ziekte leden, genezen.

* **Veenhuizen, 18 Maart** Gisteren avond werd alhier aan het 2e Gesticht, door eenigen der bedelaarskolonisten, onder directie van den heer *t H.*, eene tooneelvoorstelling gegeven ten behoeve der door den watersnood ongelukkig gewordenen. Het stuk dat op- en met zeer goed succès werd uitgevoerd, was: „de witte Pelgrim," en tot nastuk: „Jan Steen." Opgeluisterd door de muzijk van het 3e Gesticht, dat bij uitstek aan de verwachting voldeed, verschafte dit aan het talrijk van hier opgekomen publiek eenen genoegelijken avond, en dit te meer, doordien alles het liefderijkst doel, de smarten der lijdenden te lenigen, op het oog had. Voorzeker, toont men ergens belang te stellen en getroffen te zijn in en door het ongelukkig lot onzer bedrukte landgenooten, dan is Veenhuizen eene plaats, dit toont zij, die bij andere streken niet ten achteren wil staan.

* **Odoorn, 18 Maart.** De dag van gisteren was voor de hervormde gemeente ter dezer plaatse een zeer belangrijke en verblijdende dag. Men besloot namelijk in eene vergadering van kerkvoogden en notabelen, met algemeene stemmen, om hier eene nieuwe kerk te bouwen. De gemeente zelve zal hier eene aanzienlijke som bijdragen. Het werk zal zoo spoedig mogelijk voortgang hebben. Wij verheugen ons zeer in het blijde vooruitzigt, dat nu weldra in eene dringende behoefte zal worden voorzien.

* **Hardenbergh, 15 Maart.** Op de veemarkt van gepasseerde dingsdag te Ommen gehouden, was de handel weinig geanimeerd. De verkochte koeijen zijn meestal / 10 a / 15 minder afgestaan.

* **Stads-kanaal, 15 Maart.** Gisteren werd de eerste publieke vergadering gehouden van de afdeeling Stads-kanaal der Nederl. vereeniging tot afschaffing van sterken drank. De school van den onderwijzer *Middel* was eivol, velen stonden nog daarbuiten aan een open raam, en anderen keerden terug, omdat ze er niet meer in konden komen. De voorzitter, de WelEd. Heer *A. Offers*, opende de vergadering, en verzocht den eersten spreker, den onderwijzer *Jager*, secretaris der afdeeling, om zijn opstel aan de vergadering voor te dragen. Nadat deze in d inleiding het oogmerk der bijeenkomst en het doel der vereeniging kenbaar had gemaakt, beschouwde hij de afschaffing van sterken drank als *een strijd*. In de tweede plaats beantwoordde hij de vraag: Of die strijd *noodig* is? Vervolgens, of de zaak dien strijd *waardig* is; en eindelijk, welke de *uitkomst* van dien strijd zal wezen!

De tweede spreker dr. *B. J. Riedel*, gaf o. a. in 't kort de redenen op, die ZWEw. hadden gedrongen, om als lid tot de vereeniging toe te treden. De aandachtige lezing van een boekje getiteld: *Een woord van opwekking aan mijne landgenooten enz. door* P. Cool, *te Harlingen bij* Behrns 1854. had tot dat besluit zeer veel bijgedragen. Dat boekje kunnen we niet genoeg aanbevelen.

Nu trad *H. J. ten Doornkaat* als spreker op en deelde de redenen mede, die hem in 't bijzonder als *drankverkooper*, bewogen hadden, om die affaire te kwiteren en zelf afschaffer te worden.

Eindelijk bevestigde de laatste spreker, ds. *Goteling-Vinnes* het gesprokene, en drong er krachtig op aan om mede toe te treden tot eene vereeniging, die sterken drank, als *volksdrank*, wil verbannen! De Eerw. spreker ontwikkelde daarbij de stellingen: „Onze tijd, meer dan eenige voorgaande. „*heeft behoefte* aan zulk eene vereeniging. Onze tijd, meer „dan eenige voorgaande, *roept er ons toe*. Onze tijd, meer „dan eenige voorgaande, *is er voor geschikt*."

De afdeeling wil alle overijling voorkomen, en gaf daarom geene gelegenheid, om terstond na afloop dier vergadering te teekenen. Om de *buitengemeen* talrijke opkomst en de belangstelling, waarmede de toespraken over 't algemeen werden aangehoord, verwacht men daarvan goede vruchten. De zaak is allezins waardig, om door elk menschenvriend onbevooroordeeld onderzocht te worden. Indien toch alleen door de *bedeelde armen* jaarlijks, en in dezen duren tijd, 3 *à* 4 *millioenen gulden* worden verkwist, is het dan wonder, dat vele vrouwen de handen wringen, als hare kindertjes te vergeefs schreijen om brood? En welke jammeren al meer, tot ondermijning en verwoesting van algemeene welvaart en zedelijkheid, worden er niet over ons en *onze kinderen*, door dien drank der schande, uitgestort! Komt, menschenvrienden! laat ons de handen ineenslaan om die bron van ellende te stoppen, om dien vijand van *algemeen* volksgeluk *gemeenschappelijk* te bestrijden. „Eendragt maakt magt" — de overwinning is ons!

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie!

In uwe geachte Courant van den 17den Maart no. 22 komt een berigt voor, als zoude er voorleden Maandag alhier, in eene vergadering, een stuk zijn voorgelezen, waarin gezegd werd, dat hier ter stede voor / 17.000 aan sterken drank werd gebruikt. Dit berigt is geheel en al onjuist. De Rijks- en gemeente-belasting bedraagt veel meer dan die som. Ik heb, in eene vergadering van het Departement tot Nut van 't Algemeen alhier, eene berekening ter tafel gebragt, om daarover het oordeel der leden te verwerven, en ben thans zoo vrij, deze berekening, zooals die, na de daarop gemaakte aanmerkingen is gewijzigd, ter rectificatie van het opgenomen berigt, aan UEd. toe te zenden, met verzoek van plaatsing in uw geacht dagblad.

—

Aan den gemeente-ontvanger is voor plaatselijke belasting op den sterken drank in 1854 door den Rijks-ontvanger uitgekeerd.	/ 5085.61⁵
Op het stadskantoor is daarvoor ontvangen .	// 839.83
Zamen	// 5925,44⁵
af hetgeen is gerestitueerd voor uitvoer . .	// 1127,53
Blijft	// 4797.91⁵

De jenever, die het meest wordt gedronken, is van 90 p. %, daarvan is de plaatselijke belasting / 5.40 het vat, dus is de bovenstaande som / 4797,91⁵ de belasting van 888.50 vat.

Volgens eene globale opgave, die echter door bevoegde beoordeelaars voor te hoog wordt gehouden, zouden er Donderdags 200 landlieden een flesch jenever naar huis nemen, maakt in het jaar 10400 flesschen, of . . .	90 vat.
Deze mede aftrekkende, krijgen wij voor het in de stad gebruikte	798.50 vat.

Indien men veronderstelt, dat deze hoeveelheid vertapt is, aan borrels van 3 cent, waarvan men rekent dat er 28 gaan op de kan, zal men niet ver van de waarheid verwijderd zijn, want wel wordt er veel gesleten tegen 60 cent de kan, maar ook veel vertapt tegen 5, ja tegen 10 cent het glaasje, en is er in de som van / 4797.91 de belasting begrepen van een aanzienlijk gedeelte punsch, likeur enz., die veel duurder zijn; dus 79850 maal 28 cents maakt . . . . / 67074

Ten einde alle overdrijving te vermijden, zullen wij het deel, dat wij moeten aftrekken, voor hetgeen niet-ingezetenen gebruiken, weder zeer hoog nemen, en wel tegen één derde, maakt . . . . . // 22358

Dus wordt door stedelingen aan sterken drank uitgegeven . . . . / 44716

Veronderstellen wij nu verder, dat de 209 vat, waarvoor / 1127,53 is gerestitueerd, voor uitvoer, de 90 vat, die aan enkele flesschen verondersteld zijn, te zijn uitgevoerd, de / 22358, die verondersteld zijn door vreemden te zijn uitgegeven, alleen zijn verkocht en genoten door slijterijen, logementen, herbergen en groote tapperijen, en houden wij in het oog, dat kleine tappers of kroeghouders hun drank van de slijters alhier nemen, waarop de laatste hun voordeel hebben, dan mag men veilig aannemen, dat de kroegen voor hun debiet een evenredig aandeel hebben in de / 44716.

Er zijn alhier 103 huizen, waar sterke drank verkocht wordt, dus is het aandeel van ieder huis in de / 44716 de som van / 434. Nu zijn hier in de binnenwijken der stad 60 kroegen of tapperijtjes, die voor het patentregt in de twee laagste klassen zijn aangeslagen, dus in zulke kroegen, waarin die menschen komen, voor welke allerlei liefdadige instellingen werkzaam zijn, wordt jaarlijks alhier aan sterken drank uitgegeven 60 maal 434 gulden, of de aanzienlijke som van / 26040.

Dat de som van / 434 voor het debiet van iedere kroeg, dooreen, niet te hoog is, blijkt ook, als men nagaat, dat de kroeghouder zijn jenever van den slijter tegen 60 ct. koopende, en voor 84 cent debiterende, op de 84 cent dus 24 cent winnende, op / 434 eene winst heeft van / 124, die hij dan eerst overwint, als hij noch zijn huisgezin van den jenever mede gebruiken, hetgeen zeldzaam het geval is. Om / 460 in het jaar te ontvangen, behoeft hij van 8 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds, om de twintig minuten maar één bezoeker te krijgen, die één glaasje van 3 centen gebruikt; men kan hieruit nagaan, hoe verderfelijk het vermeerderen van het aantal kroegen moet werken.

Men denke nu niet, dat Meppel in het gebruik van sterken drank boven andere plaatsen uitsteekt; het tegendeel is waar; in de *Volksvriend* no. 105 vindt men van vijf steden vermeld, hoeveel de veraccijnsde sterke drank per hoofd bedraagt; daar staat voor Amsterdam 15 kan, voor Haarlem $15^3/_4$, voor Leyden $13^2/_3$, voor 's Gravenhage $14^1/_5$ en voor Rotterdam $14^1/_2$, terwijl dit te Meppel nog geene 12 kan bedraagt.

Men kan hieruit afleiden, wat liefdadige instellingen tegen het pauperisme vermogen, zoo lang er teugelooze vrijheid bestaat in het oprigten van kroegen.

In Meppel worden door de gemeente 90 opcenten op het gemaal geheven; deze belasting heeft aldaar in 1854 in hoofdsom, rijks- en gemeente-opcenten en zegel opgebragt / 12308,03⁵ zonder de restitutie er af te rekenen, dus nog niet de helft van hetgeen door de proletarii aan sterke drank wordt uitgegeven; men kan daaruit alleen reeds zien, waardoor de natie meer zal gebaat worden, waardoor hare productive krachten meer zullen opgewekt worden, door eene Maine-wet, of door de afschaffing van de belasting op het gemaal.

Meppel, den 18 Maart 1855. C. L. VAN WOELDEREN.

DE VERTELLER ENZ.

Tooneelen uit Zuid-Afrika.

Kaapsche dagbladen deelen mede, dat de komm. generaal van de Transvaalsche Republiek Pretorius een moord, door Kaffers op kolonisten gepleegd, bloedig gewroken heeft. Het rapport van dien kommandant, geteekend Mooi-rivier 31 Dec. 1854, is van den volgenden inhoud:

Op den 25sten September jl. ontving ik een rapport van den kommandant generaal P. J. Potgieter, meldende dat vermoedelijk de veldkornet Hermanus Potgieter met nog acht andere mannen door den Kaffer-kaptein Makapan (of Mapela) zoude vermoord zijn, de waarschijnlijkheid er bijvoegende, dat het getal der vermoorden nog grooter was. Drie dagen daarna, den 28sten Sept., kreeg ik een meer duidelijk en gegrond berigt. Mijn ambtgenoot berigtte mij namelijk, dat hij met eene patrouille door Makapanspoort naar Zoutpansberg gereden zijnde, eenige lijken der vermoorden ontdekt had, en tevens ook meer menschen vermiste, die naar Makapan gegaan waren, om in koorn te handelen. Het akelige tafereel, dat hij mij schilderde van de wreedaardige wijze, waarop de menschen vermoord waren, schokte mij tot diep in de ziel. Op dit hartverscheurend geschrift beraamde ik terstond mijne plannen, om dien moord te wreken. Ik liet mijne onderhoorigen opcommanderen, zoovelen er konden gemist worden. Op 14 October had ik driehonderd vier en dertig man bij mij vereenigd, en van eenen grooten wagentrein voorzien, rukte ik met versnelde schreden op en kwam des avonds van den 21sten, bij het kamp aan, waar de weduwen en wezen der vermoorden zich bevonden. Hartverscheurend was reeds hier het tooneel, dat mijn oog aanschouwde. Van droefheid over het verlies hunner echtgenooten en vaders overstelpt en daarbij gebrek lijdende aan levensmiddelen, zag men de moeders met hare kinderen uitgeteerd schier van honger en kommer, zoo dat ik bewogen werd hun vier stuks slagtvee en een mud meel te geven, om hen van een volslagen hongersdood te redden. Ik vertoefde aldaar den geheelen volgenden dag, zijnde de dag des Heeren, om dien in godsdienstige overdenkingen door te brengen; des anderen daags vervolgde ik mijnen togt en bereikte den 24sten derzelfde maand het kamp van den commandant generaal Potgieter.

Hiermede zag ik nu met eigen oogen wat men mij geschreven had aangaande de wreedaardige wijze waarmede de moord gepleegd was. De lijken, die gevonden zijn, behooren meerendeels tot het vrouwelijk geslacht, behalve een groot manspersoon, wiens vingers van den top tot aan het gewricht der hand waren opengekloofd, het hoofd afgesneden en het ligchaam in het water geworpen. Naar alle waarschijnlijkheid zijn er geene wreedheden, die niet aan de vermoorden gepleegd zijn. Bij een der kralen werd gevonden uitgesmolten menschen-vet, waarin de handen op spitten gebakken zijn; verder nog andere bewijzen van toomelooze wreedheid, die de kieschheid mij verbiedt mede te deelen; of de menschen gedurende hun leven zoo mishandeld zijn of eerst nadat zij gedood waren, kan ik niet vaststellen.

Dit afschuwelijk gezigt, dat mijne ziel met verontwaardiging vervulde, maakte mijn besluit vast om den barbaar te tuchtigen, al zou het mijn leven kosten. Vereenigd met den generaal Potgieter, vertrok ik op den morgen van den 25sten en kwam weldra aan de verschanste onderaardsche holen van den vijand. Terstond gaf ik order tot storm jagen, met dien uitslag dat de vijand, uit zyne voorschansen gedreven, dieper in zijne gaten terugdrong en wij tot de tweede schans genaderd waren. Hier sneuvelde één man.

De onderaardsche gaten, waarin de vijand zich genesteld heeft, zijn ruim twee duizend voeten lang, bij 300, 500 en 550 voet breed, doorsneden van verscheidene muren en overal schuilhoeken, zoodat er overal eene Egyptische duisternis heerscht, zelfs in die gaten, die twee openingen hebben. Mijne menschen die gaten te doen instormen, keurde ik niet raadzaam, en bedacht dus, tot vernietiging van den vijand, een ander plan.

In onze krijgsvergadering van den 28sten kwamen wij tot het besluit, om de rotsen boven de gaten te doen springen en den vijand aldus te verpletteren. De noodige werktuigen werden spoedig vervaardigd en bijeengebragt, zoodat wij op den 30sten eene proef namen, die echter mislukte, wegens de losse en leiachtige bestanddeelen, waaruit de rotsen aldaar zijn zamengesteld, zoodat het kruid door de menigvuldige spleten en openingen zijne kracht verloor.

Dit mislukt zijnde, gaf ik order nacht en dag de gaten te belegeren en allen toevoer zooveel mogelijk af te snijden. — Tot dit doel liet ik eenige schansen op de rots bouwen, waarachter onafgebroken nacht en dag honderd man geposteerd was. Gedurende dit werk schoten de Kaffers uit hunne gaten schier zonder tusschenpozing, doch zonder ons te treffen, terwijl de patrouilles van onze zijde dag aan dag eenige Kaffers nederschoten. Op den 6den November begaf

HOE MOET MEN GEVEN?

„ Mijn Zoon! 't is weinig of men geeft,
„ God, die voor alles zorgt, wat leeft,
„ Zal éénmaal vragen: hoe?"

Dat men ook onder menschen, die door armoede, van de weldadigheid hunner meerderen moeten leven, harten vindt, die voor het lot hunner ongelukkige natuurgenooten gevoelig zijn, en gaarne iets afzonderen van hunne lang bespaarde penningen, daarvan had men alhier, toen onlangs eene collecte, ten behoeve der door den watersnood van deze dagen, ongelukkig gewordenen medemenschen werd gehouden, het sprekendste bewijs. Niet alleen dat men ruim mededeelde, maar *wat* er medegedeeld werd, werd uit de opregtheid des harten geschonken. Het penningske der Weduwe gewis was welgevallig in het oog des Heeren!

Zeker binnen-kolonist aan het derde gesticht te Veenhuizen liet, bij zijne gift, het hier volgende versje, dat van christelijk gevoel getuigt, in de bus glippen, en, daartoe gemagtigd, deelen wij het langs dezen weg aan het publiek mede.

V. D.

„ Dee'z Gulden, Heeren! geef ik U,
„ Want die hier *wil*, kent geen ellende,
„ Ik verzoek zoo ver dezelve strekt,
„ Hem tot hulpe, aan te wenden;
„ De gift is zeker klein,
„ Maar toch maakt dit hem groot,
„ Doordien de gever zelf
„ Leeft van *genadebrood*.

„ Ik ben U dankbaar, edele Maatschappij!
„ Tot nut van arme menschen;
„ Gods Zegen ruste op al Uw doen,
„ Dit blijf ik biddend wenschen."

(get.) K. V........

3e Gesticht Veenhuizen
den 17 Maart 1855.

Nagekomen berigten.

Heden heeft alhier de opening plaats gehad der stembriefjes, gisteren ingebragt ter verkiezing van een lid van den gemeente-raad: Jhr. Mr. *P. A. van Holthe tot Echten* bekwam 30, de heer *E. A. Smidt* Jr. 27, de heer Mr. *Swaters van Schaumburg* 27, de heer *H. Bakker* 7, de heer Mr. *J. H. Westra* 5 stemmen, terwijl eenige personen 2 en 1 stem bekwamen. Over de drie eersten zal alsdus eene herstemming plaats moeten hebben. 113 stembriefjes waren ingeleverd.

— Voor zoo ver tot heden morgen half elf bekend, heeft de collecte voor den watersnood alhier opgebragt *f* 601-18. Van de gebouchten weet men de opbrengst nog niet. Aan de vaart alleen heeft dezelve *f* 267-15 opgebragt.

CHARADES.

No. CXVIII. Mijn geheel duidt een stad aan van 4 lettergrepen. Mijn twee eerste lettergrepen wijzen een dier aan en mijn beide laatsten een werkwoord, dat veel gedaan wordt.

No. CXIX. Waar kan alles in?

No. CXX. Mijn geheel is eene vrouw uit den bijbel van 3 lettergrepen. De eerste lettergreep is een maat en de beide laatsten eene stad uit den bijbel.

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek zijn eenige stukken en berigten niet kunnen opgenomen worden. Eenige berigten zijn ook te laat ontvangen.

ADVERTENTIEN.

Watersnood.

De ondergeteekenden, zich vereenigd hebbende als COMMISSIE, tot daarstelling eener **VERLOTING** van geschonkene **VOORWERPEN**, ten voordeele der NOODLIJDENDEN door den jongsten *WATERSNOOD*, noodigen ten vriendelijkste alle weldenkenden tot medewerking uit. Voorwerpen van KUNST of INDUSTRIE, DAMES-HANDWERKEN of anderzins, alles zal door de Commissie in dank worden ontvangen.

Tot 20 April e. k. is tot het inzenden hiervan gelegenheid bij alle de leden derzelve. Na dien tijd zullen de ontvangene stukken worden ten toon gesteld, en later, bij bekomene toestemming verloot. De gelden zullen alsdan worden overgemaakt voor bovengenoemde ongelukkigen.

Landgenooten, de Commissie wil gaarne alle middelen aanwenden tot bereiking van haar doel, doch zonder uwe hulp, zullen hare krachten weinig vermogen.

Zwolle, 17 Maart 1855.

De Commissie voornoemd,
J. S. van DEVENTER.
B. D. DWARS.
H. L. van HOOGSTRATEN, *President.*
Mr. W. P. HUBERT.
A. JACOBS, Az.
J. F. A. A. SCHAEPMAN.
W. J. SCHUTTEVAÊR.
H. SCHUTTEVAÊR, *Secretaris.*
J. J. B. TIBOUT, *Penningmeester.*

De voorwerpen kunnen worden bezorgd en nadere inlichtingen worden verkregen bij Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA, Lid van de Arrondissements Regtbank te Assen.

De liefdadige hand van de INGEZETENEN van *ASSEN*, voor de door den **WATERSNOOD** geteisterden onder **DOETINCHEM**, vindt eene **BUS** ten huize van

P. KOCK,
Hoofd-Ingenieur v. d. Waterstaat.

DE WATERSNOOD.

DICHTSTUKJE
Geheel ten voordeele der Noodlijdenden in Gelderland en Noord-Braband.

Deze Bijdrage tot leeniging der rampen van hen, die door de overstroomingen van have en goed beroofd werden, gaat ter perse en zal eerstdaags door den Boekhandel algemeen verkrijgbaar gesteld worden. Prijs **25** Cent.

VERGADERING

van de VIERDE AFDEELING van het Genootschap ter Bevordering van den LANDBOUW in de Provincie *DRENTHE*,

te *EMMEN*, op *VRIJDAG* den 30 Maart 1855, des morgens ten elf ure ten Gemeentehuize. Ten twaalf ure

KEURING EN TENTOONSTELLING VAN STIEREN

uit de Afdeeling, die tot den 1sten November a. s. als **SPRINGSTIEREN** moeten worden aangehouden:

1ste premie *f* 15—,
2de „ - 10—,
3de „ - 5—, als vergoeding voor reiskosten.

Oosterhesselen, 16 Maart 1855.

Namens het Bestuur,
De Secretaris,
J. P. WILLINGE.

Twee Jongelingen,

in de Gemeente *Vledder* geboren, GOED VAN GEDRAG en OUD GENOEG zijnde, bieden zich aan als **PLAATSVERVANGERS VOOR DE DIENST DER MILITIE**. Iemand, hierop reflecterende, vervoege zich in Persoon of met franco Brieven, onder lett. **B**, bij Js. UHL, Bakker te Neijensleek.

Mr. G. R. VOORMEULEN van BOEKEREN, Notaris te Stads-Kanaal, zal, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN,

OP DINGSDAG DEN 27 MAART 1855,
des avonds te 6 uur,

ten huize van den Logementhouder J. H. KOCK, te Stads-Kanaal, gemeente Wildervank, bij *INZATE*,

PUBLIEK VEILEN:

I. De **Noordelijke DWARSPLAATSEN**, Nummers **31** en **32**, gelegen in de Markte van Exlo, gemeente Odoorn, ieder groot 15 bunders 87 Roeden 80 Ellen.

II. De **Zuidelijke DWARSPLAATSEN**, Nummers **47** en **48**, gelegen in dezelfde Markte, ieder groot ruim 16 Bunders; — en

III. De **HELFT** van een onverdeeld **AANDEEL**, ter grootte van 25 Bunders, 22 Roeden, 24 Ellen, in de benedenste Kijl, Markte van Exlo.

OP ZATURDAG DEN 24 MAART 1855,
's morgens te 10 uren,
te SCHIPBORG, gemeente ANLO,

Publieke Verkoop:

Van pl. m. **200** stuks zware **EIKEN BOOMEN**, geschikt tot alle TIMMERWERK, op **stam** staande op de Brink te Schipborg en in de landerijen, zoomede eenige perceelen **SCHELHOUT**, alles toebehoorende aan de Erven Mr. L. O. KIJMMELL te Smilde, en aan den Heer TAMMINK te Zuidlaren.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 11—18 Maart. *Ondertr.* J. Tigelaar met A. Streutker; H. Bisschop met G. Vos. — *Geh.* C. Post met G. Stevens. — *Bev.* N. Schelhaas, geb. Masselink, van d.; A. Gombert, geb. Smit, van z. — *Overl.* G. Steen, vrl., ruim 13 j.; A. Strijker, vrl., 4 w., overleden te Meppel; E. J. Boer, ml., echtgen. van A. J. Veldman, ruim 77 j. Voorts een levenloos kind aangegeven van Evert Otten en Grietje Boer.

Smilde, 4—18 Maart. *Geh.* P. D. Tinge met M. Regtop; H. Meijers met H. Karsten; W. Blomsma met H. Witvoet. — *Bev.* P. Bloemberg, geb. Boverhuis, van z.; G. Wisman, geb. Louwes, van d.; H. Kuik, geb. Olijve, van z.; W. Soer, geb. Harders, van z.; J. de Vries, geb. Zondag, van z.; D. Bloemendal, geb. de Jonge, van d.; A. Mulders, geb. Wever, van z.; K. Christerus, geb. Corba, van d.; J. Moes, geb. Beuving, van d.; B. Hulsebosch, geb. Jonker, van d. — *Overl.* Jan H. Karst, 52½ j. Voorts een levenloos kind aangegeven van het manl. gesl. van H. Oost en L. Boerhof.

Meppel, 9—16 Maart. *Geh.* W. Snijder en M. Schurink; A. Hoevenberg en H. Schra. — *Ondertr.* A. Odding en J. A. H. Hubenet; R. van Heerde en G. Schuring; R. J. Post en J. H. Beunders. — *Bev.* A. Thomas, geb. Esbien, van z.; H. van Rechteren, geb. ten Kate, van d.; G. Mulder, geb. Pleket, van z.; A. Wulf, geb. Munnik, van z. — *Overl.* A. Strijker, 4 w., vrl.; A. Hartsuiker, 11 j., ml.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 20 Maart.

Tarwe, Jarige	70 N.pd. *f* 00.00	Boekweit, zand 64	N.pd. *f* 7.10
„ N. Oml.	70 „ „ 10.75	„ „ 68	„ „ 7.90
dito.	72 „ „ 11.40	„ veen 64	„ „ 6.00
„ „ Old.	70 „ „ 10.50	„ „ 66	„ „ 6.30
„ „ „	72 „ „ 11.15	Paardeboonen.. *f*	7.25 à 7.50
Rogge, N. Inl.	64 „ „ 7.40	Groene Erwten. „	00.00 à 00.00
„ „ „	66 „ „ 7.90	Graauwe „ „	0.00 à 00.00
„ „ „	68 „ „ 8.30	Koolzaad ... *f*	16.50 à 00.00
Haver. N. dikke	40 „ „ 3.70	Gort, grove . „	9.50 à 10.00
„ „	42 „ „ 3.90	Gort, parel , „	00.00 à 00.00
„ Voer	36 „ „ 3.55	Olie, raap per vat	50.00 à 00.00
„ „	40 „ „ 3.95	Raapkoeken......	à 00.00
„ Zwarte	36 „ „ 3.35	Lijnkoeken	00.00 à 00.00
„ „	40 „ „ 3.75	Boter ¼ ton....	00.00 à 00.00
Garst, N. wint.	54 „ „ 5.10	Boter ⅛ „	à 00.00
„ „ „	56 „ „ 5.50		
„ „ zomer	56 „ „ 0.00		
„ „ knob.	60 „ „ 5.70		

Bij gedeeltelijke heropening der scheepvaart, was de aanvoer van Granen heden iets ruimer. — Tarwe niet driftiger. — Rogge niet dan lager te plaatsen. — Boekweit prijshoudend. — Gort slap en lager afgegeven. — Haver goed prijshoudend. — Boonen in een doen. — Eene enkele partij Koolzaad is als genoteerd verkocht. — Gort als voren.

STEENWIJK, 19 Maart. Rogge *f* 7,00 a *f* 7,75. — Boekweit *f* 0,00 a *f* 0,00. — Boter per ⅛ ton *f* 00.00 a *f* 00,00.

ZWOLLE, 16 Maart. Tarwe *f* 11,75 a *f* 13,37⁵. — Rogge *f* 8,65 a *f* 7,80. — Boekweit *f* 0,00 a *f* 0,00. — Aardappelen *f* 2,75 a *f* 3,05. — Boter per ⅛ ton *f* 21,00 a *f* 20,50; per ℔ *f* 0,85 a *f* 1,00.

OLDEMARKT, 17 Maart. Boter ¼ v. *f* 41.50.

NOORDWOLDE, 15 Maart. Rogge *f* 7,25 a *f* 8,10. — Boter per N. ℔ *f* 0.90 a *f* 0.95.

HEERENVEEN, 19 Maart. Rogge *f* 8,70. Boter p. ¼ v. *f* 42.50.

AMSTERDAM, 19 Maart. TARWE. Poolsche bij partij goed prijshoudend, roode bij gerijf tot vorigen koers; 128 ℔ bonte Poolsche *f* 480, 485; 126 ℔ dito *f* 470; 128 ℔ dito op levering *f* 478; 128 ℔ Rijn *f* 400; 130 ℔ nieuwe Geldersche *f* 410. — ROGGE. Ongedroogde bij partij lager afgegeven, gedroogde bij gerijf prijshoudend; 120, 121 ℔ Pruissische *f* [illegible], *f* 304; 124 ℔ dito *f* 316; 119 ℔ nieuwe Archangel *f* 310. — GARST iets lager; 114 ℔ nieuwe Deensche *f* 223. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in een doen; 123 ℔ Gordijker *f* 267. — KOOLZAAD op het Voorjaar zonder handel, op het Najaar £ ½ lager; op 9 v. Olie in Sept. en Oct. £ 75. — LIJNZAAD in een doen; 112 ℔ Koningsberger *f* 395. — RAAP en LIJNOLIE flaauwer. Raapolie op 6w. *f* 53¼; Vlieg. *f* 5[illegible] 1o. Mei *f* 49½, ¼; Sept. *f* 44¼; Oct., Nov. en Dec. *f* 44¼ *f* 44. Lijnolie op 6w. *f* 40¼; Vlieg. *f* 39; 1o. April *f* 38¼ *f* 38, 38¼; Mei *f* 38¾, ½; Najaar *f* 38¾, ¼. — HENNEP-OLIE op 6w. *f* 46½; Vliegend *f* 45. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 84 a 88. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 12[illegible] a *f* 15. — MOUTWIJN *f* 17 per vat contant met redelijken handel. — JENEVER 100 % Amst. proef *f* 21 a 21½ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 19 *Maart* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	73¹¹⁄₁₆	*Spanje.* Oblig.	1	„	18[illegible]
„ „	4	„	91¼	Obligatiën	3	„	37[illegible]
Amort. Synd.	3½	„	89⅝	Binnenl.	3	„	31[illegible]
Handelm.	4½	„		Amortisable			
O. I. Leening	4	„	90⅞	Bewijz. Coup.			4[illegible]
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk,*			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goud	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	101½	„ Metal.	5	„	62[illegible]
Dito 1828/29	5	„	101⅛	„ „ N.	5	„	74[illegible]
Cert. 1831/33	5	„	83	„ „	2½	„	32
Dito 1840	4	„	76	*Belgie,* Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	74¹¹⁄₁₆	Rothschild	2½	„	49[illegible]
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.,* Oblig.	3	„	38[illegible]
Cert. van dito	6	„	60⅛	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

ik mij, vergezeld van den kommandant-generaal P. J. Potgieter naar de gaten. Wij hadden order gegeven de bosschen om te kappen, die de onzen des nachts in de belegering hinderlijk waren. Terwijl mijn ambtgenoot eene partij makke Kaffers, die wij in het werk hadden, aandreef, werd hij, ter vooruit geloopen, regt voor den mond van een der gaten door een kogel van den vijand getroffen, ingaande op den regter schouder en tusschen den linker schouder en hals uitkomende, zoodat hij van de krans, waarop hij stond en die ongeveer vijfentwintig voet hoog is, naar beneden stortte regt voor de schans van een vijand. Oogenblikkelijk liet ik die schans bestormen en redde alzoo het lijk, hetwelk ik dadelijk met een escorte naar zijn kamp opzond om aldaar begraven te worden. Op denzelfden dag werd zijn broeder, de comm. H. Potgieter, provisioneel in zijne plaats benoemd als comm.-gen. Het opperbevel echter over de geheele daar aanwezige krijgsmagt werd aan mij als uitvoerend comm.-generaal opgedragen, hetgeen ik mij verpligt gevoelde zonder aarzelen te aanvaarden. Tot zijn lof kan gezegd worden, dat hij een krijgsman was in den volsten zin des woords; onverschrokken en in den oorlog met de Kafferstammen opgevoed, rekende hij hen niets en kende geen gevaar; waar zijn ambt en pligt hem riepen was hij tegenwoordig en durfde zijne onderhoorigen op zijn eigen voorbeeld wijzen.

Het verlies van mijnen wakkeren ambtgenoot versterkte zoo mogelijk nog mijn besluit, eene volkomene vergelding te doen voor al het bloed dat nu reeds gestort was.

Het belegeren ging ons te langzaam. Te vergeefs was de Kaffer-kapitein uitgenoodigd geworden met al zijn volk uit de gaten te komen, teneinde zich te verantwoorden voor den gepleegden moord. Den 8sten November besloot ik de uitgangen der holen, die 40 a 50 voet wijd en 25 a 30 voet diep zijn, toe te stoppen. Vijftig span ossen met een behoorlijk getal werklieden werden daartoe den 1sten dag gebezigd; 5 achtereenvolgende dagen werd dit werk onafgebroken voortgezet, en in dien tijd 1500 sleepsels boomen en even zoo veel wagenvrachten klipsteenen aangevoerd, welke steenen door drie honderd makke Kaffers, die in dienst zijn, werden afgesteld. Intusschen begonnen de Kaffers des nachts uit te stormen om water te krijgen. Eene groote partij meiden (vrouwen) en kinderen insgelijks door den dorst geteisterd, stormde uit naar het water; doch verscheidene stierven zoodra zij een weinig water gedronken hadden.

Den 17den November drong een gedeelte mijner manschappen de gaten in, bijna zonder eenigen tegenstand te ontmoeten; zij namen 24 geweren, 14 bandelieren, meerendeels met kruid en kogels voorzien, een zak loopers, eenige stukken lood, twee kisten zoo gemaakte als ongemaakte kleedingstukken, 40 pond koffij en eene menigte andere kleinigheden mede. Onder deze genomen buit was veel dat aan de familien der vermoorden toebehoorde en hun is teruggegeven.

Den 21sten gaf ik order het beleg op te breken. Wij konden den stank der verrotte lijken van den vijand, zoowel buiten als binnen de gaten niet langer verdragen; meer dan 900 lagen er voor de gaten; binnen in de gaten is het getal veel grooter, blijkens de opgave daarvan gedaan door eenige mijner manschappen, die dezelve zijn binnengedrongen.

Het beleg den 21sten opgebroken zijnde voor de gaten van Makapan, gaf ik order op te trekken naar Mapela. Mapela is gevlugt, zijne kralen zijn ledig. Een weinig verder getrokken om den vlugteling op te sporen, ontdekten wij een groote, hooge en gevaarlijke rots, waarop een groot aantal Kaffers, waarschijnlijk die van Mapela, zich gesteld had. Die rots te doen bestormen, oordeelde ik niet raadzaam; dezelve te belegeren, daartoe was het jaargetijde ongunstig zoo wel voor menschen als paarden. Ik zond echter twee patrouilles uit, die eenige Kaffers doodden en 2800 beesten namen, makende te zamen met de vroeger genomen beesten een getal uit van 3300, benevens 1200 stuks klein vee. De weduwen der vermoorden hebben van beesten zoovele gekregen, dat daarmede hunne geleden schade vergoed is; 160 beesten heb ik afgezonderd tot gemoetkoming der schade, geleden door diegenen mijner onderhoorigen, wier beesten om de longziekte onlangs waren doodgeschoten, welke ziekte thans genadig onder de beesten heeft opgehouden.

Gedurende den terugtogt de kraal van Mapela passerende vonden wij het gebeente van zes der vermoorden, alsmede Makapan nog eenige potten met vet en gebraden ledematen, al hetwelk ik heb doen begraven en de stad in brand gesteken.

Het verlies aan onze zijde bedraagt twee dooden boven genoemd, en drie gekwetsten benevens twee gekwetste tentotten, in dienst van den heer Hartley. De expeditie heeft bij de 2 maanden geduurd, en was de nakomende manschappen ongeveer 500 man sterk, wagens en 2 stukken geschut; het grootste gedeelte manschappen was te paard.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.